

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในภายนอก (SWOT ANALYSIS)

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของคณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร ได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบ SWOT ANALYSIS เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยภายในซึ่งเป็นจุดแข็งขององค์กรที่จะเอื้อให้องค์กรสามารถดำเนินงานต่างๆ ได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ หรืออาจเป็นปัจจัยที่แสดงถึงศักยภาพ ความสามารถและสถานภาพในเชิงบวกของคณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการดำเนินงาน ในขณะที่เดียวกันองค์กรอาจมีจุดอ่อนที่ก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ทำให้การดำเนินงานไม่ราบรื่นและไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งถือเป็นปัจจัยเชิงลบที่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไข การที่องค์กรทราบจุดอ่อนล่วงหน้าทำให้สามารถบริหารความเสี่ยงและวางแผนป้องกันความล้มเหลวที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทันทั่วถึง เพื่อให้งานสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

ส่วนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเป็นการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจทั้งภายในและต่างประเทศ นโยบายรัฐบาล การเมือง การปกครอง การค้า การส่งออกสินค้าต่างๆ ทั้งผลิตภัณฑ์และทรัพยากรมนุษย์ ความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพของประชาชน ฯลฯ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาโอกาสการทำงาน การสร้างผลงานให้องค์กรสามารถก้าวขึ้นสู่ระดับแนวหน้าได้ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกยังทำให้องค์กรทราบถึงอุปสรรค ข้อจำกัด หรือข้อขัดขวางการดำเนินงาน จนทำให้ไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จได้ อุปสรรคหรือข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมภายนอกนี้ เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือการควบคุมขององค์กรแต่เป็นสิ่งที่องค์กรต้องคำนึงถึงในการวางแผนทุกระดับ

จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของคณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร สามารถสรุปจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ได้ดังนี้

จุดแข็ง

ด้านการจัดการเรียนการสอน

- มีหลักสูตรที่มีความเป็นเลิศทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- เป็นหลักสูตรใหม่สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างต่อเนื่อง และตอบสนองความต้องการของตลาด
- ทั้งสองหลักสูตรสามารถบูรณาการเรียนการสอนร่วมกันได้
- อาจารย์มีเวลาสำหรับให้คำปรึกษาแก่นิสิตได้เต็มที่
- อาจารย์มีความเป็นกันเองและใกล้ชิดกับนิสิต

ด้านวิจัย

- มีแหล่งทุนที่สนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- คณะสนับสนุนให้บุคลากรทำวิจัยเพื่อการขอตำแหน่งทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ด้านบริการวิชาการ

- มีหลักสูตรการฝึกอบรมที่ตอบสนองกับความต้องการของชุมชน
- บุคลากรมีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรสู่ชุมชน

ด้านบุคลากร

- ☐ บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ซึ่งมีความกระตือรือร้นในการทำงานสูง
- ☐ บุคลากรส่วนใหญ่มีความทุ่มเทพร้อมให้ความร่วมมือในการทำงานและมีความสามัคคีในการทำงาน
- ☐ บุคลากรมีความรู้ความสามารถทางวิชาการที่หลากหลาย

ด้านทรัพยากร

- ☐ มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ
- ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ

ด้านกายภาพ

- ☐ มีพื้นที่มากเพียงพอต่อการดำเนินการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการฝึกงานของนิสิต
- ☐ มีห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์เครื่องมือที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน

ด้านบรรยากาศ

- ☐ มีบรรยากาศในการทำงานที่ดีและสงบสุข

ด้านผู้บริหาร

- ☐ ผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
- ☐ ผู้บริหารบริหารจัดการตามระบบธรรมาภิบาล
- ☐ ผู้บริหารพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากร และให้โอกาสเข้าพบเพื่อปรึกษางานได้อย่างเต็มที่
- ☐ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน

จุดอ่อน

ด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน

- ☐ หลักสูตรที่เปิดสอนยังไม่หลากหลาย
- ☐ หลักสูตรทางเกษตรยังไม่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชน
- ☐ รายวิชาที่สอนไม่เพียงพอสำหรับการขอตำแหน่งทางวิชาการเนื่องจากมีผู้สอนร่วมกันหลายคน
- ☐ การเรียนการสอนรายวิชาเฉพาะด้านมีการศึกษาเบื้องต้นยังไม่เจาะลึก
- ☐ หลักสูตรยังไม่เข้มแข็งสู้สถาบันอื่นไม่ได้

ด้านนิสิต

- ☐ รับนิสิตได้จำกัดเนื่องจากมีหลักสูตรให้เลือกน้อย
- ☐ ความไม่สมดุลของจำนวนนิสิตทั้งสองสาขาวิชาส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน
- ☐ คุณภาพแรกเข้าของนิสิตอยู่ในระดับต่ำ
- ☐ นิสิตขาดความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้
- ☐ นิสิตขาดความภาคภูมิใจในการเป็นนิสิตคณะขอ.
- ☐ นิสิตฝึกงานไม่ตรงกับสาขาวิชาของนิสิต

- ❑ คุณภาพบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษายังมีน้อย และไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งผลต่อภาวะการทำงานทำของบัณฑิต

ด้านการวิจัยและบริการวิชาการ

- ❑ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์เฉพาะสำหรับการวิจัยทำให้ต้องใช้ร่วมกันกับการเรียนการสอน
- ❑ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ขั้นสูงสำหรับการวิจัย
- ❑ บุคลากรยังขาดความเป็นมืออาชีพในการทำวิจัย
- ❑ ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนทำวิจัยขนาดใหญ่เนื่องจากวิทยาเขตอยู่ไกลจากส่วนกลาง
- ❑ ไม่มีแผนแม่บทงานวิจัยของคณะ
- ❑ การบริหารจัดการพื้นที่วิจัยยังไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- ❑ ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ยังมีน้อย
- ❑ บุคลากรยังขาดความเป็นมืออาชีพในการบริการวิชาการ
- ❑ ไม่มีการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริการวิชาการ
- ❑ ไม่มีแผนแม่บทการบริการวิชาการ

ด้านงบประมาณ

- ❑ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในการบริหารจัดการคณะได้รับจำกัดส่งผลต่อการพัฒนาของคณะ

ด้านทรัพยากร

- ❑ อุปกรณ์และเครื่องมือสื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอและประสิทธิภาพน้อย
- ❑ ขาดแคลนอุปกรณ์และเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่ใช้ในการปฏิบัติงานฟาร์ม
- ❑ ที่ตั้งห้องปฏิบัติการไม่เหมาะสมทำให้พื้นที่ในการบริหารจัดการจำกัด

ด้านเทคโนโลยีสนับสนุน

- ❑ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่มีประสิทธิภาพยังไม่มีเสถียรภาพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน

ด้านบุคลากร

- ❑ การพัฒนาบุคลากรไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาบุคลากรและบริหารจัดการคณะ
- ❑ การกำหนด Job Description ของบุคลากรตามตำแหน่งยังไม่ชัดเจน
- ❑ ความไม่สมดุลของงานส่วนกลางและงานหลักส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร
- ❑ บุคลากรขาดทักษะในการทำงานทั้งการสอน การทำวิจัย และการบริการวิชาการ
- ❑ บุคลากรมีความรู้ทักษะทางคอมพิวเตอร์น้อย
- ❑ บุคลากรส่วนมากอายุน้อย ทำให้หน่วยงานภายนอกขาดความเชื่อมั่นในประสบการณ์และความรู้ของบุคลากร

ด้านสวัสดิการ

- ❑ ที่พักอาศัยสำหรับบุคลากรไม่เพียงพอต่อความต้องการ

- ❑ ค่าตอบแทนบุคลากรน้อย
- ❑ สวัสดิการ การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ยังมีน้อย

ด้านการบริหารงาน

- ❑ การบริหารงานตามระบบ รวมบริการประสานภารกิจ ยังไม่มีประสิทธิภาพ
- ❑ ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทางด้านระบบงานธุรการยังมีน้อยทำให้การดำเนินงานล่าช้า

ด้านภาพลักษณ์

- ❑ ชื่อเสียงของคณะยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายในภูมิภาค

โอกาส

- ❑ เกษตรกรและชุมชนใกล้เคียงมีความต้องการความรู้และเทคโนโลยี ซึ่งคณะพร้อมให้บริการเช่นในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น
- ❑ คณะได้รับความเชื่อถือและให้การต้อนรับจากชาวสกลนคร สามารถพัฒนาชุมชนรอบข้างได้โดยผ่านการวิจัยและบริการวิชาการ
- ❑ คณะขยายโอกาสให้นักเรียนในพื้นที่ภาคอีสานและพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขงได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้มากขึ้น
- ❑ คณะสามารถเปิดหลักสูตรที่จะสนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศของประเทศเพื่อนบ้านที่ยังมีทรัพยากรธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมากได้
- ❑ คณะมีโอกาสดูช่วยเหลือและใช้ความรู้ในด้านต่างๆ ให้กับโครงการตามพระราชดำริต่างๆ ในจังหวัดสกลนคร และสามารถต่อยอดความรู้ที่มีอยู่ได้
- ❑ ชื่อของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ยังเป็นที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในสังคมไทย ทำให้การประชาสัมพันธ์ทำได้ง่าย
- ❑ คณะมีโอกาสดูรับงบประมาณวิจัยภายนอกทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- ❑ มีหน่วยงานภายนอกที่เป็นเครือข่ายในการทำวิจัย บริการวิชาการ ศึกษาดูงาน และฝึกงานนิสิต
- ❑ หน่วยงานภายนอกมีการจัดฝึกอบรมตรงตามความต้องการของคณะเพื่อให้บุคลากรสามารถเพิ่มพูนความรู้
- ❑ ศิษย์เก่าเริ่มสร้างชื่อเสียงให้กับคณะ
- ❑ ศิษย์เก่าเป็นเครือข่ายในการฝึกงาน ศึกษาดูงาน

อุปสรรค

ด้านที่ตั้ง

- ❑ ที่ตั้งของคณะอยู่ห่างของคณะอยู่ห่างจากตัวเมืองและกรุงเทพฯ ทำให้เป็นอุปสรรคในการเดินทางไปราชการและนิเทศนิสิตฝึกงานมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง
- ❑ ที่ตั้งของคณะอยู่ห่างจากโรงงานอุตสาหกรรมทำให้ขอรับทุนวิจัยจากหน่วยงานภายนอกได้ลำบาก
- ❑ ที่ตั้งของคณะเป็นอุปสรรคในการรับรู้ข่าวสารจากหน่วยงานส่วนกลางทำให้รับรู้ข่าวสารล่าช้า
- ❑ ที่ตั้งคณะเป็นอุปสรรคในการเยี่ยมชมของบุคคลภายนอก

การสนับสนุนต่างๆ

- ไม่มีส่วนร่วมกับโครงการพระราชดำริฯ อย่างเป็นรูปธรรม
- พื้นที่อุทยานเกษตร 50 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยังไม่แบ่งความรับผิดชอบที่ชัดเจน
- การคมนาคมทางบกลำบากเนื่องจากมีรถรับส่งไม่เพียงพอต่อความต้องการ
- การคมนาคมทางอากาศเป็นอุปสรรคเนื่องจากมีสายการบินเพียงบริษัทเดียวและราคาค่อนข้างแพง
- ระบบไฟฟ้าดับบ่อย
- ระบบสาธารณูปโภคยังไม่สะดวกบางจุด
- มีการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ สูง
- สถาบันการศึกษาอื่นๆ สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างรวดเร็วและประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดนักเรียนเข้าศึกษาต่อ
- มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเริ่มขยายตัวเข้ามาในภูมิภาคมากขึ้น
- ค่าธรรมเนียมการศึกษาแพงกว่าสถาบันอื่น
- รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อนโยบายและงบประมาณและแผนการดำเนินงาน
- บริษัท/โรงงานให้โอกาสในการเข้าศึกษาต่องานน้อยลง
- ค่านิยมในการศึกษาต่อด้านเกษตรมีน้อยและเริ่มลดลง
- ขาดแรงจูงใจในการศึกษาด้านการเกษตร
- ครอบครัวของนิสิตมีฐานะยากจน ไม่มีเงินเรียน กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่เพียงพอต่อความต้องการ
- นิสิตที่รับเข้ามายังไม่มีคุณภาพ
- บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วหางานทำยากและไม่ตรงตามสาขาวิชาเรียน
- สถานประกอบการและตลาดแรงงานยังไม่ยอมรับและไม่ทราบความเชี่ยวชาญของบัณฑิต
- ชื่อสาขาวิชาไม่สื่อและหลักสูตรไม่ตรงความต้องการของตลาด
- สวัสดิการไม่ดี และค่าเช่าที่พักแพง
- มีสัตว์เลี้ยงของประชาชนรอบวิทยาเขตเข้ามาทำลายผลผลิตทางการเกษตรและกีดขวางการจราจร
- ประชาชนรอบวิทยาเขตบางคนเข้ามาขโมยผลผลิตทางการเกษตรและอุปกรณ์ทางการเกษตร
- คณะไม่เป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอกเนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์และงบประมาณสำหรับการประชาสัมพันธ์มีน้อย
- ระบบการรวมบริการประสานภารกิจ ยังขาดประสิทธิภาพ
- นโยบายของผู้บริหารขาดความชัดเจน